

י"ד תרעה הברנמשרדית למיכנון מיטזה סוציאלי - י. קנב (קניבסקי)

12.5.50

אל. קפלן יקר,

הגדרון - המיכנון הסוציאלי וגורלו

במעשה מלפניה אליו עד מה הנדי לא ל. פריו בזמן היותו פרוד בעיניו הקציב-המדינה זכעה לאחד חממה העבודה פג המקבת עם הכאת הצעת התקציב בשני הכנסת הנני רואה חובה לעצמי לכתוב את השורות האלו.

למעלה כ-3 חדשים עברו מאז הוגחה התכנית לביטוח סוציאלי לכנסלה. הכיני לשיגה שהכנסתה לי טעה הפגישה המקומעת האחרונה על מנת לשמוע את הורה דעתך על התכנית ובכדי לסלק את אל-התכנות שראייה מצד הנני האוצר, אך לצערי מרס נהנה לי ההודמנות לכך.

אני מקרה שהיתה לך שבר האפשרות לעבור על הצעה התכנית וביחוד על הפיק הדן בסימבונה.

לקראת הדיון בקרוב בממשלה על הביטוח הסוציאלי הנני מוצא לנכון להביא לידיעתך כמה עובדות בקשר למיכנון.

1. הדרך הזמירה מבחינה פיננסית - זו היתה המבמה שלי בקביעה החכמית והיא בהקבלה על דעת כל חברי הוועדה: מצד אחד, לא להטיל על אוצר המדינה מעמסה כבדה מדי ומצד שני, לניצוש שיטת ביצוע גמישה - שיטת השלבים הכינתנים להסדר סטויים.

2. מה יהיה הלעו של האוצר בזמן הראשון? (גוסף על השתתפותו הקיימת)

לביטוח סוציאלי	650,000	ל"י
לאישפוז גוסף	950,000	"
להשלמת השירות הסוציאלי	400,000	"
	2,000,000	ל"י

חלק מהסכום הזה יוציא ודאי האוצר, גם לפי השיטת הקיימת (כלי תכנית הביטוח הסוציאלי) היות ויש להניח, כי הסיעות בכנסת העמודנה על כך שלקופנה החוליה יועצנו סכומים ניכדים גוספים. גם תקציבו של השירות הסוציאלי גדל במידה ניכרה והכסף גם כסעף זה בלאו הכי יוצא, ללא קשר גם הגשמת ההכנית.

3. ביצוע התכנית לביטוח סוציאלי לא יגרום להעלאת המחירים

תשלומי הביטוח המוצעים לא יהיו גוסל כספי גוסף להעשיה ולבנין הנושאים כבר כעת בכל ההוצאות הסוציאליות אשר חשולכונה גם לפי התכנית לתוך התשלומים העחידים. לעומת זאת יוסלו תשלומי הביטוח על אותם המפעלים הקטנים המשתמשים כעת מלשלת את התשלומים למוסדות הסוציאליים הקיימים. כ"כ ישלכו יותר כעלי. שירותים (ביניהם גם הקואופרטיבים המבוטסים).

בהתאם לחוות דעתו של המסקה על המחירים לא תבוא שום העלאת מחירים בעקבות ביצוע ביטוח החובה לפי שיטת התשלומים המוצעת על ידיו.

שילוב הון קרנות הביטוח וקופות הגמולין

4. כבר בעת ההן מרכזות למעלה מ- 4 מיליון ל"י לשנה. הכספים האלה אינם מושקעים באופן חכמי ולא בהתאם לצרכי המדינה והגברת הייצור. התכנית משלבת את הכנסות הקרנות האלה במערכת הביטוח הסוציאלית. כבר בשנה הראשונה קרוב למיליון וחצי ל"י במקור זה יכנסו למערכת הביטוח בכדי למוע השלומים מקבילים מאותם מקומות העבודה הנושאים בהם כבר בעת. הכספים האלה יושקעו ביתר עם הדרכות של הביטוח הסוציאלית בפיקוח האוצר וההדרכות.

5. הדרכות של ענפי ביטוח סוציאלית וביחוד של ביטוח זקנה יביעו במשך 10 - 8 שנים לסכום העולה על 30 מיליון ל"י. הכספים האלה יושקעו בפיתוח הארץ כנהוג בשורה של ארצות אחרות.

6. ביצוע התכנית ימוע ליקויים משיטה הקיימת, הנוגעים לבידוד כספי המשק הלאומי, לצבאן כליות התאונות המרכזות בחברות הביטוח גורם לבידוד סכומים גדולים המוצאים בהשלומים לסוכנים, רנות התכרות והוצאות מיותרות למשפטים וכדומה (המחויב במחצית כספי הביטוח). הגשמת התכנית מנועת את כל ההוצאות הבלתי פרודוקטיביות הללו שהתעשייה והבנין נושאים בהן.

7. לצערי נוכחתי לדעת שכמה כלכלנים שלנו אינם קוראים את החומר ואינם מתמצאים במספרים ובבעיות הביטוח הסוציאלית. כדוגמה אופיינית יכולה לשמש חליפת המדברים ביני לבין מנזל משרד המסחר והתעשייה (העברתי לך השתק), אך לצערי שום הגובה לא באה מצד אלה שלא עמדו על עצם הבעיה ועל סיבתה.

8. שני גורמים מכריעים באפשרות לנו לבצע את התכנית.

א. התקציב שהתכנסה הלאומיה בפרישה כבר כיום לביטוח סוציאלית ולצרכי בריאות העם. (מסדה התכנית היא רק לחשלים ולתאם את פעולותיו).

ב. הרב הבייליט הצעיר של האוכלוסיה והעלייה.

- - - - -

מבחיני לנכון להעלות למנין בצורה המפורטת את הנקודות הנ"ל בכדי למוע טאם המשלה כל תקלה העולה לעכב את ההכנות לקראת ביצוע התכנית לתיאום ולהשלמת הביטוח הסוציאלית בישראל. לא חשובה העובדה אם התכנית הופעל החל מה-1 באוקטובר 1950 או החל מה-1 בינואר 1951 ואם לתקציב הנוכחי יוכנס סכום פועם למסדה, זו או לא. השונה היא המדיניות הכרורה של המשלה בנידון זה ועל מנה שהמספלים בדבר ידעו העליהם להמשיך בהכנות בכל מלוא המרץ והתנופה.

לנו הנוכח כי... התנסה הקצבה למסדה זו להקציב שנת 1950/51 לא תעכב את הכנת הצעות הנוקים ושלאחר אישורן ע"י התנסה יוקצב הסכום הדרוש להפעלה שלבי התכנית מראשונים במפרים שלא יכבידו ביותר על הקציב המדינה.

סעות גדולה בעשתה לדעתי ע"י מניעת פרסום התכנית. זה לא רק הביא נזק לשמה הטוב של המשלה אלא גם גרם לכך שחשונות המתנגדת לממשלה השתמשה ב"סודיות" זו על מנת לסלף את העובדות ולהפיץ בל מיני שקרים הן על חשבון המשלה והן על התכנית.

פרסום התכנית אינו מחייב לא את המשלה ולא את הכנסת ובכל העולם נהוג לפרסם את התכניות עוד לפני הגשתן לממשלה אשר על ידי כך יכולה לעקוב אחרי הגובה הציבור עוד לפני דיונה עליה.

הבני מקרה שתאפשר לי בימים הקרובים שיחה קצרה על התכנית בהתאם לבקשהי.

בברכה,
י. קנב (בניבסקי).